

Чава Г.Ф.

*викладач іноземної мови за професійним спрямуванням,
Нікопольський коледж Дніпровського державного
аграрно-економічного університету*

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ: МЕТОДИКА, ПОШУК, РЕЗУЛЬТАТ

В умовах стрімкого розвитку сучасного суспільства володіння іноземними мовами є обов'язковою умовою формування конкуренто-спроможного фахівця, майбутнього випускника закладів вищої освіти. Процес викладання іноземної мови є складним та тривалим, а також вимагає сильної методичної бази та педагогічної майстерності викладача. Поліпшити його ефективність можна за допомогою використання інноваційних методичних технологій навчання, зокрема, методу проектів.

Справедливо зазначити, що успіх реалізації методу проектів в умовах навчально-виховного процесу багато в чому залежить від якісно організованої роботи та докладених зусиль усіх його учасників на кожному етапі.

Метод проектів є досить універсальним, адже забезпечує міжпредметні зв'язки. Під час роботи над проектами студенти різних спеціальностей можуть виявити універсальний характер мови та усвідомлюють, що іноземна мова є необхідною умовою сучасного розвитку науки, техніки, культури, економіки та міжнародних зв'язків [1, с. 90].

Метод проектів є досить актуальним, оскільки він стимулює у студентів мотивацію до вивчення іноземної мови, сприяє активізації пам'яті та мислення, активізує набуті у ході вивчення іноземної мови знання граматики та лексики, спонукає до дослідницької діяльності. Проектна діяльність допомагає не тільки збагатити словниковий запас, а й надає можливість подолати мовний бар'єр, що виникає у студентів у ході спілкування іноземною мовою.

Методика проектного навчання вперше була використана в США в кінці шістдесятих років двадцятого століття при навчанні студентів

медичних спеціальностей, а пізніше проектний підхід став використовуватися при вивченні інших дисциплін.

Поняття проектного навчання було запропоновано ще у 1975 році. Таке навчання трактувалось як діяльність, у результаті якої студенти навчаються шляхом залучення до вирішення реальних проблем, при цьому маючи певний ступінь відповідальності в організації навчальної діяльності.

Виділяють три основні моделі використання проекту:

1. Project exercise. Проект як вправа. Цілі проекту полягають у тому, що студенти повинні застосувати вже отримані знання в рамках досліджуваного предмета.

2. Project component. Проект як компонент. Цілі даної моделі ширші ніж у попередній. Проект має більш міждисциплінарний характер, який передбачає вирішення реальних завдань.

3. Project orientation. Проектні цілі домінують над навчальними. Навчальний матеріал визначається вимогами тем проекту, а не навчальними завданнями [3, с. 68].

Метод проектів характеризується:

- застосуванням комплексу знань і навичок з різних галузей науки;
- відповідністю тем і поставлених завдань реальним інтересам і потребам студентів;
- чіткою послідовністю етапів роботи над дослідженням;
- творчою спрямованістю процесу;
- орієнтацією на практичний результат, інтенсивною позааудиторною роботою.

Популярність методу проектів підтверджується кількістю його досліджень, зокрема, різноманітність класифікацій. Однією з найвідоміших дослідниць даного методу є Є.С. Полат, яка виділила такі критерії при класифікації проектів:

1) За ознакою домінуючого в проекті методу – дослідницькі, ролево-ігрові, інформаційні, практико-орієнтовані.

2) За ознакою предметно-змістовної області проекту – моно проекти, міжпредметні проекти.

3) За характером координації – проекти з відкритою координацією, проекти з прихованою координацією

4) За характером контактів – регіональні, міжнародні.

5) За кількістю учасників проекту – особистісні, парні, групові.

б) За тривалістю проведення – короткострокові, середньої тривалості, довгострокові [2, с. 13].

Виконання проекту дослідження є процесом, успіх якого залежить від правильної організації діяльності, а отже роботу над ним слід розділити на певні етапи та чітко дотримуватись їх:

1. Організаційно-підготовчий етап, що передбачає визначення теми проекту, проблем та цілей дослідження, в ході досягнення яких дана проблема буде вирішена. На даному етапі обираються методи і прийоми дослідження, які дозволяють реалізувати рішення конкретних завдань, а також відбувається розподіл обов'язків між учасниками.

2. Пошуково-дослідницький етап. Під час даного етапу студенти підбирають інформацію, аналізують та систематизують зібрані дані дослідження. Викладач, в свою чергу, стимулює розумову активність студентів, оцінює проміжні результати. В підсумку даного етапу представляються факти та висновки, зроблені в ході дослідження.

3. Звітньо-оформлювальний етап. Учасники оформлюють свої проекти та результати дослідження згідно з встановленими вимогами. Це може бути презентація, стіннівка, брошура, буклет, постер. Викладач виконує консультативну функцію з питань процедури захисту проекту.

4. Інформаційно-презентативний етап передбачає захист проектів та оцінювання викладачем або експертною групою. Захист проекту може бути здійснений в різних формах. Головним завданням є представлення результату своєї роботи, проблеми дослідження, цілей та завдань. У ході захисту проекту студенти набувають навички публічного виступу перед аудиторією. Видами проектних продуктів можуть бути стаття, есе, стіннівка, мультимедійна презентація, брошура, постер, листівка, блог, колаж, звіт, доповідь, виставка, відеоролік, веб-сторінка, ділова гра.

Метою кожного етапу є опанування учасниками різних видів діяльності: пошук, систематизація та аналіз інформації, формування знань, умінь та навичок створення матеріального об'єкта, поглиблення знань з іноземної мови, формування вміння працювати в команді і т.д. На останньому етапі набуті знання і вміння перетворюються в компетенції. Оцінювання проектів викладачем має бути комплексним і враховувати повноту дослідження теми проекту, культуру мовлення, вміння працювати з публікою, логічність, доступність, вміння швидко реагувати на питання слухачів.

Отже, використання проектної методики викладання іноземної мови значно покращить рівень знань, умінь та навичок іншомовної

комунікації, забезпечить творчу реалізацію, сприятиме інтелектуальному розвитку, урізноманітнить навчально-виховний процес, а педагогічно грамотна організована самостійна діяльність може стати для студентів стимулом до подальшої дослідницької та наукової роботи.

Список використаних джерел:

1. Коваль О.Ю. Проектна методика навчання студентів ВНЗ. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Запоріжжя : КПУ, 2019. Вип. 63. Т. 2. С. 89–92.
2. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 2000. № 2–3. С. 10–15.
3. Morgan, A. Theoretical aspects of project-based learning in higher education. *British Journal of Educational Technology*. 1983. Vol. 14. No 1. January. P. 66–78.